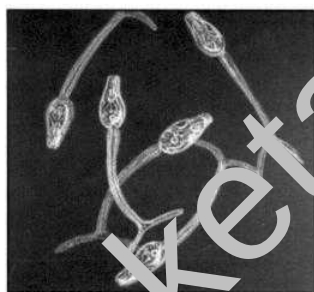


مبانی انگل شناسی

— جلد دوم —



تألیف و ترجمه

از ایدۀ عایشاهی
دانشجوی دکتری میکروبیولوژی

دکتر محمدرضا فلاحیان
عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی

زیر نظر

دکتر فتح الله فلاحیان
استاد زیست شناسی دانشگاه تهران
رئیس انجمن علوم زیستی ایران



سرشناسه : فلاحیان، محمدرضا
عنوان و نام پدیدآورنده : مبانی انگل شناسی / تالیف و ترجمه محمدرضا فلاحیان، آزاده علیشاهی؛ زیر نظر فتح الله فلاحیان.
مشخصات نشر : تهران جامعه‌نگر، ۱۳۹۵-
مشخصات ظاهری : ج. : مصور (رنگی)، جدول (رنگی).
شابک : 978-600-101-531-1 : 978-600-101-333-1 ج. ۲.
وضعیت فهرست‌نویسی : فیا
یادداشت : M.R.Fallahian, A.Alishahi. parasitology.
یادداشت : ج. ۲ چاپ اول : ۱۳۹۵ (فیا).
یادداشت : کتابنامه.
یادداشت : نمایه.
موضوع : انگل‌شناسی پزشکی
شناسه افزوده : شناسه افزوده
شناسه افزوده : فلاحیان، محمدرضا
شناسه افزوده : فلاحیان، فتح الله
رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۳ م ۲ ف / ۱۱۹ RC
رده‌بندی دیویی : ۶۱۶/۹۶
شماره کتابخانه ملی : ۳۴۷۸۵۹۹

این اثر، مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان می‌باشد. هیچ بخشی از کتاب به هیچ شکلی اعم از فتوکپی یا بازنویسی مطالب در هر گونه رسانه‌ای، از جمله اینترنت، لوح فشرده و مجلات، بدون اجازه‌ی کتبی ناشر قابل استفاده نیست و موجب پیگرد قانونی می‌شود.

- مبانی انگل‌شناسی (جلد دوم)
- تألیف و ترجمه دکتر محمد فلاحیان، آزاده علیشاهی
- زیر نظر دکتر فتح‌الله فلاحیان
- ناشر جامعه‌نگر
- نوبت و سال چاپ اول / ۱۳۹۵؛ شماره ۱۰۰ نسخه
- صفحه‌آرایی آرساگو
- لیتوگرافی، چاپ و صحافی خجسته
- بها ۲۲۰۰۰۰ ریال
- شابک ۹۷۸-۶۰۰-۱۰۱-۵۳۱-۱

نشر جامعه‌نگر

- ناشر شایسته تقدیر (۱۳۹۴)
- ناشر برگزیده حوزه جوانان (سال ۱۳۹۳)
- ناشر برگزیده کتاب سال (سال ۱۳۹۴)
- ناشر برگزیده حوزه سلامت (سال ۱۳۹۳)
- ناشر برگزیده کشور (سال ۱۳۹۳)
- ناشر برتر دانشگاهی (سال ۱۳۹۱)

دفتر مرکزی نشر جامعه‌نگر

تهران: خ انقلاب - مقابل درب اصلی دانشگاه تهران - خ فجر رازی - خ نظری - شماره ۸۴. تلفن: ۶۶۴۹۳۷۱۶ - ۶۶۴۹۴۱۸۷

فروش اینترنتی: www.jph.ir

کتاب‌فروشی‌های معتبر پزشکی سراسر کشور

اهواز: رشد - شرق • اردبیل: خیام • ارومیه: شاهد ایثارگران • اصفهان: کیا - پارسا • ایلام: رشد • بابل: علی‌زاده • بجنورد: ارسطو • بروجرد: ولایت • بوشهر: کتاب‌فروشی عمدی • تالش: جامعه‌نگر • تبریز: شیرینک • تنکابن: میرچی • جهرم: کلیه کتاب • خرم‌آباد: نشر قلم • رشت: دانشگاه آزاد پل طالشان - ارجمند - مژده • ساری: دانشجو • امیرکبیر • سمنان: نسیم • اشراف: ۲ • شیراز: مرکز کتاب دانشگاه علوم پزشکی شیراز - جمالی • قم: فانوس اندیشه • قزوین: حکیم • کرمان: پایپروس • کرمانشاه: دانشمند • گرگان: جلالی • کتاباد: کتابستان • لاهیجان: مرکز کتاب دانشگاهی • مشهد: مجد دانش - نمایشگاه علوم پزشکی جهاد دانشگاهی • همدان: روزاندیش - دانشجو • یزد: خاتجانی

فصل ۱: کرم‌های انگلی.....	۱۵
کرم‌ها.....	۱۵
تقسیم‌بندی کرم‌ها.....	۱۵
• شاخه‌ی کرم‌های پهن یا مسطح.....	۱۵
• شاخه‌ی کرم‌های گرد و یا نخی شکل.....	۱۶
• شاخه‌ی آکانتوسفلا.....	۱۶
• شاخه‌ی آنلیدا.....	۱۶
• شاخه‌ی ماتوه رفا.....	۱۷
فصل ۲: نماتودها (کرم‌های گرد).....	۱۹
فرم بالغ.....	۱۹
تخم.....	۲۰
لارو.....	۲۰
نماتودهای روده‌ای.....	۲۰
• آسکاریس لومبریکوئیدس (کرم‌های درد روده‌ای بزرگ).....	۲۰
همه‌گیرشناسی.....	۲۰
ریخت‌شناسی.....	۲۲
چرخه‌ی زندگی.....	۲۲
نشانه‌ها.....	۲۲
تشخیص.....	۲۲
پیشگیری و درمان.....	۲۲
• تریشینلا اسپیرالیس (تریشینوز).....	۲۶
همه‌گیرشناسی.....	۲۶
ریخت‌شناسی.....	۲۶
چرخه‌ی زندگی.....	۲۶
نشانه‌ها.....	۲۶
آسپ‌شناسی و ایمنی‌شناسی.....	۲۷
تشخیص.....	۲۷
درمان و کنترل.....	۲۸
• تریکیوریس تریکیورا (کرم شلاق).....	۲۸
همه‌گیرشناسی.....	۲۸
ریخت‌شناسی.....	۲۹
چرخه‌ی زندگی.....	۳۰
نشانه‌ها.....	۳۰
تشخیص.....	۳۰
درمان و کنترل.....	۳۰

۳۰	• اتروویوس ورمیکولاریس (کرم سنجاقی)
۳۰	همه گیر شناسی
۳۰	ریخت شناسی
۳۱	چرخه ی زندگی
۳۳	نشانه ها
۳۳	تشخیص
۳۳	درمان و کنترل
۳۵	• استرونزیتوئیدس استرکورالیس (کرم نخی)
۳۵	همه گیر شناسی
۳۵	ریخت شناسی
۳۵	چرخه ی زندگی
۳۶	نشانه ها
۳۶	تشخیص
۳۶	درمان و کنترل
۳۶	• اتوریکانوس و انکیلوستوما دنوناله (کرم های قلاب دار)
۳۶	همه گیر شناسی
۳۸	ریخت شناسی
۳۸	چرخه ی زندگی
۳۸	نشانه ها
۳۸	تشخیص
۳۸	درمان و کنترل
۳۹	• کاپیلاریازیس
۳۹	سبب شناسی
۴۱	همه گیر شناسی
۴۱	ریخت شناسی
۴۱	چرخه ی زندگی
۴۵	نشانه ها
۴۵	تشخیص
۴۵	• خانواده ی آنیزاکیده
۴۵	دیوکتوفیمه رئاله
۴۵	انکیلوستوما برازیلینسیس (لارو مهاجر پوستی، ضایعه ی خزنده)
۴۶	نماتودهای خونی و بافتی
۴۶	• ووشربیا بانکروفتی و بروگیا مالایی (الغاتیازیس)
۴۶	همه گیر شناسی
۴۶	ریخت شناسی
۴۶	چرخه ی زندگی
۴۷	نشانه ها
۴۸	تشخیص
۴۸	درمان و کنترل
۵۱	• اونکوسرکا ولولوس (فیلاریازیس کورکننده، کوری رودخانه)
۵۱	همه گیر شناسی
۵۱	ریخت شناسی
۵۱	چرخه ی زندگی

۵۲	نشانه‌ها.....
۵۳	تشخیص.....
۵۳	درمان و کنترل.....
۵۳	• لوا لوا (کرم چشم).....
۵۴	• دراگونکولوس مدینسیس (پوک، کرم گینه، مار آتشین اسرائیلی).....
۵۴	همه‌گیرشناسی.....
۵۴	ریخت‌شناسی.....
۵۴	چرخه‌ی زندگی.....
۵۴	نشانه‌ها.....
۵۶	تشخیص.....
۵۶	درمان.....
۵۷	• توکسوکارا کانیس و توکسوکارا کتی (لارو مهاجر اخصایی).....
۶۱	فصل ۳: ترماتودها (فلوک‌ها).....
۶۱	فرم بالغ.....
۶۲	چرخه‌ی زندگی.....
۶۲	لارو.....
۶۳	ترماتودهای خونی.....
۶۳	• شیستوزومیازیس (بیلاریا).....
۶۳	همه‌گیرشناسی.....
۶۳	ریخت‌شناسی.....
۶۴	چرخه‌ی زندگی.....
۶۷	نشانه‌ها.....
۶۹	آسیب‌شناسی و ایمنی‌شناسی.....
۷۰	تشخیص.....
۷۰	کنترل و درمان.....
۷۰	ترماتودهای رودهای.....
۷۰	• فاسیولوپسیس بوسکی (فلوک رودهای غول‌پیکر).....
۷۰	همه‌گیرشناسی.....
۷۰	ریخت‌شناسی.....
۷۰	چرخه‌ی زندگی.....
۷۱	نشانه‌ها.....
۷۱	آسیب‌شناسی.....
۷۲	تشخیص.....
۷۲	کنترل و درمان.....
۷۲	ترماتودهای کبدی.....
۷۲	• فاسیولبازیس (فاسیولا هپاتیکا).....
۷۲	همه‌گیرشناسی.....
۷۲	ریخت‌شناسی.....
۷۲	چرخه‌ی زندگی.....
۷۳	نشانه‌ها.....
۷۴	آسیب‌شناسی.....
۷۵	تشخیص.....
۷۵	کنترل و درمان.....

۷۵.....	• فاسیولا ریگانتیکا.....
۷۵.....	• کلونورکس ساینسیس (فلوک کیدی جینی).....
۷۵.....	همه گیرشناسی.....
۷۵.....	ریختشناسی.....
۷۵.....	چرخه‌ی زندگی.....
۷۶.....	نشانه‌ها.....
۷۶.....	تشخیص.....
۷۶.....	درمان و کنترل.....
۷۶.....	• اویستور کپازیس.....
۷۷.....	همه گیرشناسی.....
۷۸.....	ریختشناسی.....
۷۸.....	چرخه‌ی زندگی.....
۷۸.....	نشانه‌ها.....
۷۸.....	تشخیص.....
۷۸.....	درمان و کنترل.....
۷۸.....	• دی‌روسولیم دندرتیکوم.....
۷۸.....	همه گیرشناسی.....
۷۸.....	ریختشناسی.....
۷۹.....	چرخه‌ی زندگی.....
۸۰.....	نشانه‌ها.....
۸۰.....	تشخیص.....
۸۰.....	درمان و کنترل.....
۸۰.....	ترماتودهای ریوی.....
۸۰.....	• پاراگونیموس وسترمانی (فلوک ریوی).....
۸۰.....	همه گیرشناسی.....
۸۰.....	ریختشناسی.....
۸۰.....	چرخه‌ی زندگی.....
۸۱.....	نشانه‌ها.....
۸۱.....	تشخیص.....
۸۱.....	درمان و کنترل.....

۸۵.....	فصل ۴: سستودها (کرم‌های نواری).....
۸۵.....	تقسیم‌بندی سستودها.....
۸۶.....	فرم بالغ.....
۸۸.....	فرم لارو.....
۸۸.....	رشد در بدن میزبان نهایی.....
۸۹.....	سستودهای مهم از نظر پزشکی.....
۸۹.....	• تنیا سولیوم و تنیا سائریناتا (تنیازیس).....
۸۹.....	همه گیرشناسی.....
۸۹.....	ریختشناسی.....
۸۹.....	چرخه‌ی زندگی.....
۹۱.....	نشانه‌ها.....

۹۱	آسیب شناسی و ایمنی شناسی
۹۱	تشخیص پزشکی
۹۲	درمان و کنترل
۹۳	تنیا هیداتیدزنا
۹۳	تنیا اوویس
۹۴	تنیا سولیوم
۹۴	دیفیلوبوتریوم لاتوم (کرم نواری یهن یا کرم نواری ماهی)
۹۴	همه گیر شناسی
۹۴	ریخت شناسی
۹۴	چرخه ی زندگی
۹۶	نشانه ها
۹۶	تشخیص
۹۶	درمان و کنترل
۹۷	اسپارگانه زیس
۹۸	همه گیر شناسی
۹۸	ریخت شناسی
۹۸	چرخه ی زندگی
۹۸	آسیب شناسی و نشانه ها
۹۸	تشخیص
۹۸	درمان
۹۸	پیشگیری
۹۸	هایمنولیس نانا (کرم نواری کوتوله)
۹۸	سبب شناسی
۹۸	همه گیر شناسی
۹۸	ریخت شناسی
۹۸	چرخه ی زندگی
۱۰۰	آسیب شناسی و نشانه ها
۱۰۱	تشخیص
۱۰۱	درمان
۱۰۱	پیشگیری
۱۰۲	هایمنولیس دیمینوتا
۱۰۲	اکینو کو کوزیس (هیداتید)
۱۰۲	اکینو کو کوس گرانولوزوس
۱۰۲	همه گیر شناسی
۱۰۲	ریخت شناسی
۱۰۲	چرخه ی زندگی
۱۰۲	نشانه ها
۱۰۴	تشخیص
۱۰۵	درمان و کنترل
۱۰۶	اکینو کو کوس مولتیوکولاریس
۱۰۶	اکینو کو کوس وگلی
۱۰۶	اکینو کو کوس اولیگارتروس

۱۰۷	فصل ۵: بندپایان انگلی
۱۰۷	طبقه‌بندی بندپایان
۱۰۸	۱- رده‌ی اونیکوفورا
۱۰۹	۲- رده‌ی میریاپودا
۱۰۹	صدپایان (راسته‌ی کیلوپودا)
۱۰۹	هزارپایان (راسته‌ی دیلوپودا)
۱۰۹	۳- رده‌ی سخت‌پوستان
۱۰۹	سخت‌پوستان بزرگ (راسته‌ی دکاپودا)
۱۰۹	سخت‌پوستان کوچک (راسته‌ی کوپه‌پودا)
۱۱۰	۴- رده‌ی حشرات
۱۱۰	تکنیر در حشرات
۱۱۱	انتقال عوامل بیماری‌زا
۱۱۱	طبقه‌بندی حشرات
۱۱۱	• شپش‌ها
۱۱۱	راسته - مالوفاگا
۱۱۱	راسته‌ی آنوپلورا
۱۱۵	شپش سر
۱۱۵	شپش بد
۱۱۵	شپشک یا شپش ناحیه‌ی بیس (شرمگاهی)
۱۱۶	بیماری‌های منتقله توسط شپش‌ها
۱۱۷	• کک‌ها - راسته‌ی سیمپلورا
۱۱۷	طبقه‌بندی کک‌ها
۱۱۷	کک‌های بدون شانه
۱۱۸	کک‌های شانه‌دار
۱۱۸	بیماری‌زایی کک‌ها
۱۱۹	درمانیت ککی
۱۱۹	بیماری‌های منتقله توسط کک‌ها
۱۲۱	• ساس‌های حقیقی (راسته‌ی همی‌پترا)
۱۲۲	خانواده‌ی سیمیسیده
۱۲۲	خانواده‌ی ردوویده
۱۲۲	زیرخانواده‌ی تریاتومینه
۱۲۴	انتقال تریانوزوما کروزو و تریانوزوما رانجلی
۱۲۴	• مگس‌ها (راسته‌ی دوبالان)
۱۲۵	زیرراسته‌ی نماتوسرا
۱۲۵	خانواده‌ی سراتوپوگونیده
۱۲۶	خانواده‌ی سیمولیده
۱۲۷	خانواده‌ی سایکودیده
۱۲۷	خانواده‌ی کولیسیده (پشه‌های حقیقی)
۱۲۸	خصوصیات
۱۳۰	تشخیص افتراقی پشه‌های گروه آنوفلینه از کولیسینه
۱۳۲	زیرراسته‌ی براکی‌سرا
۱۳۲	خانواده‌ی تابانیده (خرمگس‌ها)
۱۳۳	زیرراسته‌ی سایکلورافا (مگس‌های حقیقی)
۱۳۳	خانواده‌ی موسیده

۱۳۴.....	میاژیس.....
۱۳۴.....	طبقه‌بندی مگس‌های مولد میاز.....
۱۳۵.....	- مگس‌های مولد میاز اختصاصی.....
۱۳۵.....	- مگس‌های مولد میاز نیمه‌اختصاصی.....
۱۳۸.....	- مگس‌های مولد میاز اتفاقی.....
۱۳۹.....	راهنمای تشخیص میاز.....
۱۴۰.....	• سوسکه‌ها یا سوسری‌ها (راسته‌ی دیکتیوپترا).....
۱۴۰.....	• بیتل‌ها (راسته‌ی کولئوپترا).....
۱۴۲.....	• بیدها و پروانه‌ها (راسته‌ی لیبیوپترا).....
۱۴۲.....	• زنبورها، مورچه‌ها و زنبور عسل (راسته‌ی هایمنوپترا).....
۱۴۳.....	۵- رده‌ی عنکبوتیان.....
۱۴۴.....	• کنه‌ها و مایت‌ها (راسته‌ی آکارینا).....
۱۴۴.....	۱- کنه‌ها.....
۱۴۴.....	جنس آرماس.....
۱۴۵.....	جنس اورنیتوروس.....
۱۴۶.....	جنس استودس.....
۱۴۹.....	جنس هیالوما.....
۱۴۹.....	جنس اسلیوا.....
۱۴۹.....	جنس درماستور.....
۱۴۹.....	جنس ریپیسفان.....
۱۴۹.....	جنس همافیزالیس.....
۱۴۹.....	بیماری‌زایی کنه‌ها.....
۱۵۰.....	بیماری‌هایی که کنه‌ها آنها را منتقل می‌کنند.....
۱۵۱.....	۲- مایت‌ها.....
۱۵۱.....	خانواده‌ی سارکوپتیده.....
۱۵۱.....	- جنس سارکوپتس.....
۱۵۳.....	- جرب نروژی.....
۱۵۵.....	خانواده‌ی دم‌دیسیده.....
۱۵۵.....	- گونه‌ی دم‌دکس فولیکولوروم (واریاته‌ی انسانی).....
۱۵۵.....	خانواده‌ی آکاریده، تیروگلیفیده و گلیسیفازیده.....
۱۵۵.....	خانواده‌ی درمانیسیده.....
۱۵۶.....	خانواده‌ی پیموتیده.....
۱۵۶.....	• ساس‌های قرمز یا جیگرها.....
۱۵۶.....	خانواده‌ی ترومییکولیده.....
۱۵۸.....	• عنکبوت‌ها (راسته‌ی آرانه).....
۱۵۹.....	• عقرب‌ها (راسته‌ی اسکوریپونیدا).....
۱۶۰.....	• کرم زبانی شکل (راسته‌ی پتاستومیدا).....
۱۶۱.....	فهرست منابع.....
۱۶۳.....	واژه‌نامه.....
۱۷۵.....	نمایه.....

علم انگل‌شناسی (Parasitology) که از رابطه‌ی میان انگل و میزبان صحبت می‌کند، از سه قسمت مهم تک‌یاختگان انگلی، کرم‌های انگلی و بندپایان تشکیل شده است که با توجه به شرایط آب و هوایی کشور ایران، یکی از معضلات علم پزشکی و بیماری‌های عفونی است و در طب عفونی و بیماری‌های گرمسیری مورد مطالعه قرار می‌گیرد. از آن‌جا که پیشرفت انگل‌شناسی به‌ویژه در قسمت تشخیص و درمان آنها به سرعت صورت می‌گیرد، لذا آشنایی هرچه به‌روزتر با این علم، رزق و روزی پزشکان و دانشجویان گروه علوم پزشکی و علوم زیستی می‌باشد. کتاب پیش رو دارید یکی از کتبی است که در تهیه‌ی آن تلاش فراوان شده و در نشر علم و تکنولوژی سهم بسزایی دارد و مطالعه‌ی آن، انسان را با علم روز آشنا می‌کند. البته باید ذکر گردد که هر یک از این علوم را در چند صفحه‌ی یک کتاب و یا چند کتاب نمی‌توان به نگارش درآورد؛ به همین سبب است که محترم در این کتاب فقط پیرامون انگل‌شناسی و بعضی از گرایش‌های آن صحبت به میان آورده‌ام و با استفاده از اطلس‌های رنگی کتاب، به آن جلوه‌ای ویژه بخشیده‌ام.

در خاتمه به دانش‌پژوهان محترم دانش‌جویان عزیز توصیه می‌گردد با خواندن این کتاب، چنانچه مشکلی به نظر رسید، به مؤلفین و مترجم تذکر دهند تا در مجلدهای بعدی مشکل مرتفع گردد.

دکتر فتح‌الله فلاحیان

رئیس انجمن علوم زیستی ایران

استاد زیست‌شناسی دانشگاه تهران

و دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات

امروزه به وضوح ما شاهد پیشرفت‌های سریع علوم پایه‌ی پزشکی در جهان هستیم، به طوری که در مقایسه با آنچه از این علوم در گذشته‌ی نه چندان دور می‌دانیم، دگرگونی‌های عظیمی به وجود آمده است. انگل‌شناسی به رابطه‌ی زیستی میان دو موجود زنده که یکی از آنها سود می‌برد (انگل) و دیگری ضرر می‌کند (میزبان)، می‌پردازد. هرچند که ویروس‌ها، قارچ‌ها و باکتری‌های بیماری‌زا نیز زندگی انگلی دارند، ولی طبق قاعده، فقط سه گروه تک‌یاختگان انگلی، کرم‌های انگلی و بندپایان انگلی در بخش انگل‌شناسی مورد مطالعه قرار گرفته است و بقیه در مباحث دیگر بحث می‌شوند.

بسیاری از بیماری‌های مهم عفونی در انسان به وسیله‌ی انگل‌ها ایجاد می‌شوند و یا به وسیله‌ی آنها انتقال می‌یابند. برخی از آنها به علت آن که کشنده یا ناتوان‌کننده و یا گسترده هستند، اهمیت فوق‌العاده‌ی دارند. کشور عزیز ما ایران به علت تنوع آب و هوایی همیشه یکی از کانون‌های آندمیک بعضی انگل‌های بیماری‌زا بوده است که تلاش‌های فراوانی برای جلوگیری از شیوع و یا ریشه‌کنی این بیماری‌ها توسط مسئولین و متخصصین عفونی و طب گرمسیری صورت گرفته است.

کتاب انگل‌شناسی که هم اکنون پیش رو دارید، کتاب جامع و به سبک کاملاً نوینی است که بنا بر نیاز و پیشرفت‌های تازه‌ی انگل‌شناسی، نتیجه‌ی تحرییر درآمده و در دو جلد تألیف و ترجمه شده است که جلد اول آن شامل ۶ فصل می‌باشد:

- کلیات انگل‌شناسی
- تک‌یاخته‌های انگلی
- آمیب‌ها
- تاژک‌داران روده و حفرات بدن، خون و نسج
- اپی کمپلکسا (اسپوروزوا)
- دیگر تک‌یاخته‌ها
- جلد دوم این کتاب نیز شامل ۵ فصل به شرح زیر است:
- کرم‌های انگلی
- نماتودها (کرم‌های گرد)
- ترماتودها (فلوک‌ها)
- سستودها (کرم‌های نواری)
- بندپایان انگلی

مطالب کتاب حاضر برگرفته از مهمترین و معتبرترین منابع پزشکی و انگل‌شناسی است. طرز بیان مطالب، به همراه متون برگرفته از کتب مرجع انگل‌شناسی از جمله کتب براون و نوا،

مارکل و تصاویر رنگی برگرفته از مرکز کنترل و مبارزه با بیماری‌ها (CDC) و سازمان بهداشت جهانی (WHO) و دایرةالمعارف انگل‌شناسی، که با جدیدترین روش‌های تشخیصی و درمانی، برگرفته از رفرانس‌های معتبر پزشکی از جمله هاریسون و مندل و دیویدسون ادغام گردیده است از ویژگی‌های خاص و منحصر به فرد این کتاب می‌باشد که منجر به سهولت در فراگیری و درک مباحث می‌گردد. مجموع ویژگی‌های فوق، این کتاب را به منبع مناسبی برای یادگیری دقیق و علمی دروس انگل‌شناسی، تک‌یاخته‌شناسی، کرم‌شناسی و حشره‌شناسی برای دانشجویان رشته‌های گروه علوم پزشکی نظیر پزشکی، دندان‌پزشکی، و علوم آزمایشگاهی و نیز رشته‌های گروه علوم پایه‌ی زیست‌شناسی و میکروبیولوژی و همچنین داوطلبان شرکت در آزمون‌های علوم پایه، دستیاری تخصصی، کارشناسی ارشد، امتحانات USMLE و... تبدیل کرده است. همچنین این کتاب با توجه به وجود عکس‌های رنگی متعدد آزمایشگاهی و پاتولوژیک، منبع مناسبی برای تشخیص‌های آزمایشگاهی جهت کارشناسان و دانشجویان است که تا کنون کتابی در این زمینه به این وسعت و تنوع به زبان فارسی به رشته‌ی تحریر در نیامده است.

در این لازم به ذکر است که این مجموعه با راهنمایی‌ها و تشویق‌های جناب آقای دکتر فتح‌الله فلاحیان، استاد زیست‌شناسی دانشگاه تهران و دانشگاه آزاد اسلامی و رئیس انجمن علوم زیستی ایران، نویسنده است که بدین وسیله از ایشان قدردانی می‌شود. همچنین از از همکاری صمیمانه‌ی خانم مهناز ایزاد، آقای میلاد معتمدی و انتشارات جامعه‌نگر به‌ویژه سرکار خانم تفرشی تشکر می‌شود.

امیدواریم این مجلد به‌یاری همی که ره‌آورد کوچکی است، به دانش‌پژوهان در یادگیری کمک کرده و صاحب‌نظران را مقرب افتد. از خوانندگان محترم، دانشجویان و استادان گرامی که همواره با راهنمایی‌های خود به تقایط طبع علمی، کتاب‌ها کمک می‌کنند، خواهشمندیم نظرات انتقادی و پیشنهادهای خود را به منظور تکمیل و پربارتر شدن این اثر در چاپ‌های بعدی، از طریق نشانی الکترونیکی alishahi.azadeh@yahoo.com و dr_fallahian@yahoo.com در اختیار مؤلفان قرار دهند.

دکتر مهناز ایزاد - فلاحیان - آزاده علیشاهی